

Diagnóza a léčba dětských pacientů s von Willebrandovou chorobou

(Doporučení ODHB pro dětské pacienty FN Brno verze 5, k 25. 2. 2022)

Vypracovala: MUDr. Světlana Köhlerová

Schválil: doc. MUDr. Jan Blatný, Ph.D.

DIAGNÓZA

Anamnéza

Laboratorní vyšetření

aPTT, FVIII, vWF:Ac, VWFAg, vWF:CB, vWF:MM, vWF:FVIIIB, vWF:PP

agregace THC +RIPA

PFA 100

doba krvácivosti

Klasifikace von Willebrandovy choroby

- Typ 1** parciální kvantitativní defekt vWF, dědičnost AD
- Typ 2** kvalitativní defekt vWF, dědičnost převážně AD:
- 2A** pokles na trombocytech závislých funkcí vWF, spojený s chyběním HMW multimerů vWF
 - 2B** zvýšená afinita vWF k destičkovému GPI
 - 2M** pokles na trombocytech závislých funkcí vWF, který není způsoben chyběním HMW multimerů vWF
 - 2N** pokles afinity vWF k F VIII, dědičnost AR
- Typ 3** úplný nedostatek vWF, děděný AR

AD, AR – autozomálně dominantně, autozomálně recesivně, F VIII – faktor VIII, GP – glyko-protein destičkové cytoplazmatické membrány, HMW – vysokomolekulární (high molecular weight), vWF – von Willebrandův faktor

- Každý pacient s těžkou formou von Willebrandovy choroby má u sebe identifikační průkaz se všemi potřebnými údaji o nemoci a její léčbě.

Každou krvácivou epizodu řešenou v ÚPS nutno konzultovat ošetřujícím lékařem s příslužbu konajícím hematologem.

Hematolog rozhoduje o vyšetřovacím postupu, event. laboratorním vyšetřením a monitoringu, stejně i o substituční léčbě a dávkovacím schématu.

Klinické projevy

Slizniční krvácení (epistaxe, krvácení do GIT, menoragie)

Krvácení po chirurgických a stomatochirurgických výkonech a po úrazech

U těžkých forem vWCh projevy jako u hemofilie

Nejčastější lokalizace krvácení:

- epistaxe
- do měkkých tkání
- po extrakci zubů
- menoragie
- hematurie
- CNS krvácení
- do zažívacího traktu
- do kloubů

TERAPIE

Léčbu von Willebrandovy choroby řídí hematolog z Centra pro trombózu a hemostázu a z Hemofilického centra, který musí být kontaktován v době ÚPS ošetřujícím lékařem minimálně telefonicky a rozhoduje o postupu a léčbě při řešené krvácivé epizodě.

K léčbě vWCH se užívají :

Koncentráty s obsahem pouze vWF

Koncentráty s obsahem vWF a FVIII

Typ a název přípravku, kterým je daný pacient léčen, je uveden v jeho dokumentaci a nesmí být bez konzultace hematologa měněn.

Při krvácivé epizodě podat první dávku dle níže uvedeného vzorce a konzultovat bezodkladně hematologa:

30j vWF/kg u lehkých krvácivých epizod

50j vWF/kg u těžšího krvácení

Substituční koncentráty je třeba **aplikovat pomalu intravenózně** do větších žil. Pacient by měl být 20 min po podání sledován pro možnost výskytu nežádoucích účinků.

Někteří pacienti mají zavedenu domácí léčbu a/nebo profylaxi krvácení. Koncentráty faktorů krevního srážení může mít pacient u sebe a je třeba zjistit, zda si již lék sám neaplikoval.

Podpůrná léčba:

- **Antifibrinolytika (Pamba, Exacyl)** – zejm. při krvácení v dutině ústní, tato jsou naopak kontraindikována při krvácení do kloubů a především při hematurii!
- **Etamsylát (Dicynone)** – může snížit frekvenci krvácení zejména do měkkých tkání
- **Prednison** 1mg/kg/den indikován krátkodobě při hematurii
- **Chlazení** speciálními gelovými obklady nebo ledem a mírná komprese (elastické obinadlo) v úvodní fázi léčby
- **Gelaspon** při epistaxi
- **Rehabilitace** časně
- **Analgetika** tlumí bolest. Ideální COX2-inhibitory (např. Aulin), případně paracetamol. **Kontraindikovány jsou přípravky obsahující ASA.**

- **Kontraindikována** je fixace sádrou nebo zinkoklihem při spontánním nitrokloubním krvácení, chybou je i dlouhodobá fixace končetiny. Není vhodné provádět punkce kloubu při hemarthros.
- **Většinou jsou kontraindikovány** nitrosvalové injekce. (vakcíny pokud možno podávat s.c.)
- Lze užit **DDAVP** (dle dostupnosti v ČR je ev. k dispozici preparát *Octostim pro i.v. použití* či jako nosní spray. Jeho užití je možné pouze po konzultaci s hematologem, ne však u závažných krvácení)